

پیش از شروع مصرف متفورمین (Metformin)

- در صورت بارداری یا اقدام به بارداری یا شیرده بودن به پزشک خود اطلاع دهید.
- در صورت سابقه ی مشکلات کلیوی، کبدی، تنفسی و حساسیت دارویی به پزشک خون اطلاع دهید.
- از آنجا که این دارو می تواند در عملکرد داروهای دیگر در بدن اختلال ایجاد کند لازم است پیش از شروع مصرف لیستی از کلیه ی داروهای مصرفی خود (خصوصا سایر داروهایی که تاکنون و در یک ماه اخیر برای درمان افسردگی و خواب استفاده نموده اید) در اختیار پزشک یا داروسازتان قرار دهید.
- در صورتی که در دو روز اخیر، تحت عکسبرداری همراه با تزریق مواد رنگی قرار گرفته اید، پزشک خود را مطلع نمایید.
- در صورتیکه اخیرا بیماری دیابت شما تحت کنترل نبوده است (مثلا دچار افت شدید قند خون شده اید و یا عوارضی نظیر تهوع، اسهال، کاهش وزن شدید و مشکلات تنفسی و ... داشته اید) به پزشک خود اطلاع دهید.
- در صورتی که اخیرا دچار عفونت شدید مانند عفونت ریوی یا کلیوی شده اید، حتما به پزشک خود اطلاع دهید.
- در صورتی که تحت درمان با داروهای قلبی هستید یا اخیرا دچار حمله ی قلبی شده اید، حتما به پزشک خود اطلاع دهید.
- مصرف الکل در مدت درمان با این دارو می تواند احتمال بروز عوارض ناشی از این دارو را افزایش دهد.
- در صورت نیاز به عمل جراحی یا هر گونه آزمایش بالینی در مورد مصرف این دارو با درمانگر خود صحبت کنید؛ زیرا ممکن است نیاز به قطع مصرف این دارو قبل و بعد از برخی عمل های جراحی باشد.

نحوه ی مصرف متفورمین

- متفورمین را دقیقا طبق دستور پزشک مصرف کنید؛ ممکن است پزشک شما در ابتدا دارو را با مقدار کم شروع کند و سپس به تدریج مقدار و تعداد نوبت دارو را افزایش دهد تا بدن شما به تغییرات ایجاد شده توسط دارو عادت کند و احتمال بروز عوارض کمتر شود.
- سعی کنید دارو را بطور منظم و در ساعات مشخصی از شبانه روز مصرف نمایید. مصرف متفورمین همراه وعده ی غذایی اصلی یا پس از یک میان وعده توصیه می شود.

-در صورتی که قرص اِهسته رهش متفورمین برای شما تجویز شده است، (روی بسته بندی این داروها در کنار نام دارو علامت SR دیده می شود) از نصف کردن یا خرد کردن دارو خودداری کنید و قرص را بطور کامل ببلعید.

-در صورت فراموش کردن مصرف یک نوبت دارو بلافاصله پس از یادآوری آن را مصرف کنید مگر آنکه زمان یاد آوری به نوبت مصرف بعدی دارو نزدیک باشد. در این شرایط نوبت فراموش شده را مصرف نکنید و نوبت بعدی را در زمان خودش مصرف کنید اما به هیچ وجه مقدار مصرف دارو را دوبرابر نکنید.

توصیه های متفورمین

-در مدت درمان با این دارو تحت نظر پزشک خود بمانید و آزمایشات و معاینات دوره ای لازم را بطور منظم انجام دهید.

-به علت اینکه قند خون بالا می تواند عوارض جدی چشمی در بر داشته باشد، حتما بصورت منظم معاینات چشمی لازم را انجام دهید تا از بروز چنین عوارضی پیشگیری نمائید.

-قند خون بالا منجر به آسیب به اعصاب (خصوصاً اعصاب انتهایی اندام ها) می شود؛ این مسئله باعث می شود احساس بیمار به درد، ضربه یا بریدگی و ... و هرگونه آسیبی کمتر شود و در نتیجه زخم یا آسیب ایجاد شده گسترش یابد و عفونت کند. همچنین ابتلا به دیابت منجر به کندتر شدن ترمیم های بافتی می شود؛ لذا تا جای ممکن از کفش های جلو پهن و مناسب سایز پایتان استفاده کنید. هر شب پاهای خود را بشویید و وضعیت بدن خود را از نظر بروز کبودی، زخم، ورم یا قرمزی خصوصاً در ناحیه ی پاها، به پزشک خود اطلاع دهید و هرروز مراقبت های لازم را تا بهبود کامل زخم انجام دهید.

-این دارو با تغییر در سیکل قاعدگی ممکن است احتمال بارداری را افزایش دهد و خانم ها در سنین باروری در مدت دارو درمانی با ترکیبات حاوی متفورمین باید این مساله را در نظر بگیرند.

-به توصیه های پزشکتان در مورد رژیم غذایی، ترک سیگار و فعالیت بدنی مناسب خود عمل نمایید.

-بطور کلی دارو درمانی با داروهای ضد دیابت ممکن است منجر به بروز علایم افت قند خون در بیمار شود. به همین جهت بهتر است بیماران دیابتی همیشه علایم مربوط به افت قند خون (تعریق سرد، تپش قلب، لرزش، بی قراری و ضعف شدید، تاری دید و سرگیجه) را در نظر بگیرد و توصیه های لازم جهت مقابله با افت قندخون (هایپوگلیسمیا) را از پزشک یا داروساز خود دریافت کند. (جهت کسب اطلاعات درباره ی افت قندخون و

راهکارهای آن می توانید این مطلب را مطالعه کنید).

-در صورت شروع هرگونه درمان یا قصد عمل جراحی، درمانگر خود را از مصرف این دارو مطلع نمایید.

-پیش از شروع هرگونه فعالیت ورزشی جدید که برروی سطح قندخون اثرگذار است، با پزشک خود مشورت نمایید و توصیه های لازم را دریافت کنید.

-در صورت احساس تشنگی بیش از حد، تکرر ادرار و خستگی زیاد به پزشک خود اطلاع دهید زیرا این علائم می تواند از افزایش قندخون باشد.

-معمولاً درمان دیابت در تمام طول زندگی فرد ادامه دارد لذا مصرف دارو را تا زمانی که پزشک به شما توصیه می کند ادامه دهید.

عوارض شایع متفورمین

-تهوع ، استفراغ و اسهال خصوصاً در ابتدای شروع درمان با این دارو ممکن است رخ دهد. جهت جلوگیری از آن، دارو را همراه یا بلافاصله پس از غذا مصرف کنید. معمولاً پس از چند روز مصرف، بدن شما به دارو عادت می کند و این عارضه برطرف می شود. با این حال در صورت شدید یا ادامه دار شدن این علائم به پزشک خود مراجعه نمایید.

در صورت ابتلا به اسهال نیز از آب و مایعات به مقدار کافی استفاده نمایید.

-در صورت احساس طعم غیر طبیعی در دهان، کاهش اشتها و درد شکمی ادامه دار، به پزشک خود مراجعه نمایید.

عوارض نادر اما مهم

-پزشک ممکن است در مورد عوارض مهمی که در صورت بروز مشکلی به نام اسیدوز لاکتیک ایجاد می شود، به شما اطلاعاتی دهد. احتمال بروز این عارضه بسیار کم می باشد اما بدلیل اینکه رسیدگی و درمان هرچه سریع تر این وضعیت واجب است، در صورت بروز علائمی همچون تهوع ، بی حالی یا خستگی شدید، تنگی نفس یا نفسه زدن(کوتاه و بریده نفس کشیدن)، احساس بوی الکی یا میوه ی فاسد شده در دهان، در اسرع وقت به پزشک خود مراجعه نمایید.

اطلاعات بیشتر در مورد متفورمین

این دارو بر روی ترشح انسولین تاثیر نمی گذارد و بنابراین افت قند خون ایجاد نمی کند. ولی اثر بخشی انسولین را بیشتر می کند و حساسیت سلول ها را نسبت به انسولین افزایش می دهد بنابر این نیاز به انسولین را کاهش می دهد.

از طرفی بر روی سلول های کبد اثر می گذار و تولید قند را در کبد کاهش می دهد و از این طریق نیز به بیماران دیابتی کمک می کند.

متفورمین بر خلاف گلی بن کلامید و انسولین که باعث افزایش وزن می شوند بر عکس کمک به لاغری می کند و با کاهش اشتها و کاهش تولید قند در کبد علاوه بر کاهش قند خون کلسترول و تری گلسیرید را نیز کاهش می دهد.

دل آشوبه و ناراحتی های گوارشی از عوارض عمده متفورمین است. کاهش اشتها و اسهال از دیگر عوارض ناخواسته ی متفورمین است.

گزارش تجربه مصرف کنندگان متفورمین حاکی از آنست که اگر مقدار مصرف متفورمین از مقادیر کم آغاز شود و به تدریج اضافه شود و همچنین اگر بین غذا استفاده شود عوارض آن کاهش می یابد.

بعضی از انواع متفورمین اثر سریع دارند و بعضی آهسته رهش هستند یعنی در طول روز دارو به تدریج جذب و وارد جریان خون می شود.

متفورمین در درمان تخمدان پلی کیستیک و موی زائد در بانوان نیز مصرف می شود.

گلوکوفاز - متفورمین هگزال - متوور و بروت از انواع خارجی این دارو هستند و انواع بسیار متنوعی در داخل تولید می شود

متفورمین در بیماران کلیوی و کبدی ممنوعیت مصرف دارد و در صورت وجود نقص کبدی و کلیوی قبل از مصرف متفورمین باید به پزشک اطلاع دهید همچنین در بیمارانی که الکل مصرف می کنند مصرف متفورمین ممنوع است.

به طور کلی متفورمین افت قند خون ایجاد نمی کند چون در تولید انسولین نقشی ندارد ولی اگر افت قند خون مشاهده شد ممکن است به علت کاهش وزن و اشتها باشد و اگر علائم را به پزشک اطلاع دهید احتمالاً پزشک داروی شما را قطع خواهد کرد.

